

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.189/2020/5.

A tanács tagjai: Dr. Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Jenovai Petra ügyvéd

Az I. rendű alperes:

A II. rendű alperes:

A II. rendű alperes képviselője: Kertész és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kertész Tamás József ügyvéd

A per tárgya: kölcsön megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: II. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék 67.Pf.634.733/2019/6. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma: Pesti Központi Kerületi Bíróság 7.P.53.449/2017/38-II. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a II. rendű alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 640.500 (hatszáznegyvenezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. május 23-án az I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje a felperes jogelődjénél hiteligénylő nyilatkozatot töltött ki. A nyilatkozat 7. pontja rögzítette: a hiteligénylők tudomásul vették, hogy az általuk forintban igényelt, de devizában nyilvántartott lakás- és jelzálogtípusú kölcsön összegét forintban folyósítják, a törlesztések forintban történnek. A nyilatkozat – többek között – tartalmazta azt is: a hiteligénylők tudomásul veszik, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról-napra változik (euró esetében meghatározott +/- 15%-os sávban, svájci frank és japán jen esetén pedig bármilyen irányban és mértékben) ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forintösszege előre nem állapítható meg. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. A

devizában nyilvántartott hitelek kockázatait több bekezdésben részletezte a dokumentum, egy kizárólag erről szóló részben.

- [2] 2008. június 6-án az I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje mint adósok és zálogkötelezettek a felperes jogelődjével mint hitelezővel és zálogjogosulttal ingatlanfedezettel biztosított, CHF alapú kölcsönszerződést kötött. A szerződés V.4. pont zárórendelkezése tartalmazta: „az adósok és a zálogkötelezettek a szerződés aláírásával tudomásul vették, hogy a forint/devizaárfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Az adósok és a zálogkötelezett kijelentették, hogy tudomásuk van arról, hogy a szerződés futamideje alatt a folyósítás napján érvényes, a hitelező által alkalmazott forint/deviza árfolyamhoz képest a forint árfolyamának a gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vették, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik. Kijelentették, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tették és a fizetőképességüknek megfelelően mérlegelték”.
- [3] 2013. szeptember 6-án kelt levelében a felperes jogelődje az alperesek fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt a szerződést azonnali hatállyal felmondta. 2013. október 10-én a felperes jogelődje engedményezési szerződéssel a követelést a felperesre engedményezte. 2013. október 26-án a II. rendű alperes jogelődje elhunyt, hagyatékát az eljáró közjegyző törvényes öröklés jogcímen a II. rendű alperesnek adta át.

A felperes keresete és az alperesek ellenkérelme

- [4] A felperes 6.405.274 Ft tőke és járulékai egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 523. § (1) bekezdésére alapítottnan. Kérte annak megállapítását, hogy ezért az összegért a II. rendű alperes mint örökös – a keresetlevélben pontosan megjelölt – ingatlanok tulajdoni hányadával, illetve azok helyébe lépő érték erejéig felel.
- [5] Az I. rendű alperes a per során érdemi nyilatkozatot nem tett. A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés kockázatfeltáró nyilatkozatot nem tartalmazott, ezért a szerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 203. § (6) és (7) bekezdéseibe ütköző módon jogsértő. Hivatkozott arra is, hogy a szerződés szövegéből nem állapítható meg világosan és egyértelműen, hogy az árfolyamkockázatot az adósok kötelesek viselni, ezért a szerződés az rPtk. 209. § (1) bekezdése miatt érvénytelen.

Az első- és a másodfokú határozat

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével egyetemlegesen kötelezte az I. rendű és a II. rendű alperest 6.405.274 Ft és járulékai megfizetésére. Megállapította, hogy a II. rendű alperes ezért a tartozásért – a kereseti kérelemben megjelölt – ingatlanok tulajdoni hányadával, illetőleg annak helyébe lépő érték erejéig felel. Megítélése szerint a felperes jogelődje eleget tett a tájékoztatási kötelezettség körében az rHpt. 203. §-ában hivatkozott rendelkezéseknek. Az tartalmilag világos és egyértelmű tájékoztatást adott az árfolyamkockázat korlátlan jellegéről, valamint arról, hogy azt az adósoknak mint fogyasztóknak kell viselni, ezért a szerződés az rPtk. 209. §-a alapján sem érvénytelen.
- [7] A II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a szerződéskötés előtt az alpereseknek nyújtott tájékoztatás, valamint a szerződés szövege, annak V.4. pontja szerint eleget tesznek, a 2/2014. PJE határozat 1. pontjában, valamint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-51/17. számú és C-186/16. számú ügyekben hozott ítéleteiben kifejtett szempontoknak. A

szerződés rendelkezéseiből az átlagosan tájékoztatott fogyasztó számára egyértelmű volt, hogy a kockázatot ő viseli, és annak mértéke korlátlan.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a keresetet elutasító határozat meghozatalát kérte.
- [9] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet – többek között – az rPtk. 209. §-át sérti, mivel a per során nem volt megállapítható, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírására a kölcsönszerződést megelőzően, azzal egy időben vagy akár azt követően került sor, így jelentős bizonytalanság maradt a nyilatkozatok megtétele körében, amely nyilatkozatokat vita esetén a fogyasztóra kedvezőbben kell értékelni. Utalt arra is, a felperes részéről nem volt elegendő tájékoztatás az alperesek számára az, hogy az árfolyamváltozás eredményeként a törlesztőrészlet jelentősen emelkedhet. A tájékoztatásnak ki kell terjednie arra, hogy a fogyasztó kockázatvállalása korlátlan és ez a pénzügyi, gazdasági kötelezettségeire milyen hatással lehet, enélkül a fogyasztó nincs abban a helyzetben, hogy megalapozott döntést tudjon hozni. Utalt arra is, a jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 206. § (1) bekezdésébe és 221. § (1) bekezdésébe is ütközik, mivel az eljáró bíróságok a peranyag részét képező iratsomagot egységes dokumentumként kezelték, azokat okszerűtlenül mérlegelték.
- [10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [12] A Kúria utal arra, hogy az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. PK (II. 15.) vélemény 3. pontjában kifejtettekre is – a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A Kúria érdemben csak a felülvizsgálati kérelemben tételesen megjelölt és kifejtett jogszabálysértések körében vizsgálhatja az ítéletet.
- [13] A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott az rPp. 206. § (1) bekezdésében és a 221. § (1) bekezdésében írtak megsértésére.

A perben eljáró bíróságok nem iratellenesen, nem okszerűtlenül jutottak arra a következtetésre, hogy az F/1. szám alatt csatolt hiteligénylő nyilatkozatot, az annak részét önálló szerkezeti egységként figyelem felhívóan tartalmazó, a deviza alapú hitelezés kockázatairól szóló tájékoztatást az I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje 2008. május 23-án megkapta. A dokumentum, amely több nyilatkozatot, így az arról szóló nyilatkozatot is tartalmazza, hogy a szerződő fogyasztók a kockázatot megértették, folyamatos sorszámozású pontokból áll. Annak első oldalát (keltezással ellátva) az utolsó oldalt pedig tanuk jelenlétében az I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje aláírta. Olyan hitelt érdemlő bizonyíték nem merült fel a perben, amely a II. rendű alperes azon érvelését támasztaná alá, hogy a dokumentum első oldalát, illetve utolsó oldalát eltérő időpontban írták volna alá. Ilyet a II. rendű alperes jogutóda alappal nem is állíthat, hiszen a szerződéskötés körülményeiről személyes információja nincs. Így az rPp. 206. §-ában írtakat a jogerős ítélet nem sérti és a másodfokú bíróság indokolási kötelezettségének a szükséges terjedelemben eleget tett.

- [14] A II. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében másrészt azért támadta a jogerős ítéletet, mert állítása szerint az eljáró bíróságok az okiratok nem megfelelő mérlegelésével jutottak arra a végkövetkeztetésre, hogy a fogyasztó I. rendű alperes és a II. rendű alperes jogelődje részére nyújtott tájékoztatás kellően világos, érthető, kielégítő tartalmú volt a kockázatok feltárása

tekintetében, A Kúria megítélése szerint a II. rendű alperes által is hivatkozott EUB ítéletekből (C-186/16., C-51/17.) többek között az a kötelezettség állapítható meg, hogy a szerződéskötés megelőzően, kellő időben kell a fogyasztót tájékoztatni az árfolyamkockázatról annak érdekében, hogy megfelelően értékeln tudja annak pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt hatását, gazdasági következményeit is.

- [15] A Kúria – az eljáró bíróságokkal megegyezően – a korábban írtaknak megfelelően bizonyítottak találta, hogy az I. rendű és a II. rendű alperes jogelődje 2008. május 23-án megkapták a tájékoztatást az árfolyamkockázatokról, erről nyilatkoztak is. E nyilatkozat és a szerződéskötés között eltelt két hét mindenképpen elegendő időnek minősül az EUB hivatkozott joggyakorlata alapján is arra, hogy az átlagosan tájékozott fogyasztó mérlegelni tudja az árfolyamváltozás várható kockázatát.
- [16] A Kúria a perben eljáró bíróságokkal egyezően úgy ítélte, hogy a hiteligénylő nyilatkozat és a szerződésben írtak alapján megállapítható, hogy a felperes a 2/2014. PJE határozatban, illetve az EUB hivatkozott gyakorlatában kifejtetteknek megfelelő tartalmú tájékoztatást adott a deviza alapú hitelezés kockázatairól, azok alapján világos és egyértelmű kellett hogy legyen az átlagos fogyasztó részére, hogy az árfolyamkockázatot az adósok viselik, amelynek nincs korlátja, fizetési kötelezettségük mind a törlesztőrészletek, mind a tőkeösszeg vonatkozásában jelentősen változhat, fizetőképességükre hátrányosan hathat.
- [17] A Kúria mindezek alapján nem találta megállapíthatónak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet az rPp. 275. § 3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek – igazolt – költsége nem merült fel, ezért arról a Kúria az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 79. § (1) bekezdése alapján nem határozott. Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [19] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2020. november 26.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

/Seres Józsefné/
tisztviselő